

Frågor & Svar om betalningsstatistik

Förordningen om betalningsstatistik och riktlinjer

Europeiska centralbanken och Finlands Bank har även tidigare samlat in betalningsstatistik, vad är det som förändras nu?

Europeiska centralbanken utfärdade i november 2013 en ny förordning som ålägger centralbankerna att samla in uppgifterna för betalningsstatistiken direkt av betalningstjänstleverantörerna.

Tidigare har Finlands Bank rapporterat siffrorna utifrån uppgifter som den erhållit av Finansbranschens Centralförbund. Samtidigt ska en del rapportering slås ihop varvid rapporteringsbördan blir mindre när rapporteringen till Finansbranschens Centralförbund och Statistikcentralens kreditkortsenkät upphör.

Förutsätter Europeiska centralbankens förordning att uppgifter ska rapporteras efter den 1 juli 2014 men att uppgifter ska rapporteras till Finlands Bank redan för hela 2014?

Ja, till Finlands Bank ska uppgifter rapporteras för hela 2014 även om förordningen förutsätter att rapporteringen ska inledas först den 1 juli 2014. Om verkliga data saknas kan rapportören använda estimat för början av året men detta ska nämnas i samband med rapporteringen till Finlands Bank.

Vad är det för skillnad mellan Europeiska centralbankens förordning och riktlinjer?

Förordningen förpliktar rapportörerna medan riktlinjerna förpliktar centralbankerna. Rapporteringen av betalningsstatistik har kompletterats med uppgifter som även ska lämnas utifrån riktlinjerna för att Finlands Bank ska uppfylla de förpliktelser som fastställs i riktlinjerna.

Utgör alla uppgifter som ska lämnas obligatoriska poster som ska rapporteras? Hur är det exempelvis med uppgifterna som ska lämnas enligt riktlinjerna?

Alla uppgifter som efterfrågas i rapporteringen är obligatoriska, det finns inga frivilliga delar. Delarna med tilläggsuppgifter enligt riktlinjerna kompletterar uppgifterna i respektive tabell och utgör en del av rapporteringen.

Enligt den nya statistikförordningen ska centralbankerna till ECB även rapportera uppgifterna enligt den nya uppdelningen för 2013. Kommer dessa uppgifter att krävas av rapportörerna i efterskott?

Nej, rapporteringskraven som förändras till följd av statistikreformen gäller för rapportörernas del första gången först siffrorna för 2014. Finlands Bank kommer att till ECB rapportera uppgifterna för 2013 enligt bästa uppskattning utifrån uppgifter som Finansbranschens Centralförbund samlat in för det året.

Rapporteringstabeller

Är det möjligt att i anvisningen (eller tabellen) även uppge var en summa förväntas överensstämma med en annan summa?

Rapporteringen ska genomföras så att uppgifter om summor inte efterfrågas om det är möjligt att beräkna dem utifrån underkategorierna.

Varför innehåller tabell 2 inte kombinationen debetfunktion och/eller kreditfunktion (credit/debit-kombinationskort)? Är det meningen att dessa ska rapporteras under punkt

2.4 (debetfunktion och/eller fördröjd debetfunktion)? Samma fråga gäller tabell 4. Indikatorer för användning av betalningsinstrument, punkt c)15 och c)16.

Tabell 2: Vid insamling av data efterföljer vi ECB:s riktlinjer (och uppdelning) enligt vilka betalkort ska rapporteras efter funktion/egenskap. De grundläggande egenskaperna hos kort är: debit, delayed debit och credit, och kort bör i princip placeras i dessa kategorier. ECB har dessutom fastställt två "och/eller"-kategorier (2.4 och 2.5) i vilka kort kan placeras, om det av någon orsak inte är möjligt att göra en uppdelning efter grundläggande funktion.

Betalkort ska alltså rapporteras efter egenskap separat i respektive underpunkt (dvs. kort med flera egenskaper ska rapporteras under varje relevant punkt; exempelvis våra "kombinationskort" har "av hävd" rapporterats under 2.1 (debetkort) och 2.5 (kort som har kreditfunktion eller fördröjd debetfunktion; orsaken är svårigheterna att göra skillnad

mellan användningen av funktionerna delayed debit och credit i praktiken). Uppdelningen mellan credit och/eller debit torde vara tydlig och därför rapporteras sådana kort under "debit" samt "credit" (eller om det inte är möjligt att göra en tydlig skillnad till delayed debit, rapporteras de under 2.5).

Tabell 4: samma princip i uppdelningen efter kortets funktion som används vid kortbetalning, dvs. i princip enligt uppdelningen debit, delayed debit och credit. Om det inte är möjligt att göra skillnad mellan de två sist nämnda, görs det i kategorin (kreditfunktion och/eller fördröjd debetfunktion). I praktiken har credit/debit-kort hittills rapporterats under punkterna 12 och 16. Om det är möjligt att göra en tydlig fördelning mellan delayed debit och credit ska uppgifterna naturligtvis rapporteras under punkterna 13 och 14.

Vad är det för skillnad mellan punkterna 4, 5 och 6 för elektroniska pengar i tabell 3?

Punkt 4 innefattar försäljningsställens betalterminaler med dubbelfunktion: de fungerar både som EFTPOS-terminaler och terminaler för elektroniska pengar.

Det totala antalet av följande rapporteras under c): försäljningsställens betalterminaler med funktion för elektroniska pengar och terminaler som endast har funktion för betalning med elektroniska pengar.

Under punkt 5 rapporteras terminaler som används vid kortladdning och kortuttag av elektroniska pengar.

Under punkt 6 rapporteras terminaler som kan användas vid betalning med elektroniska pengar.

Ska begäran om autogireringar eller genomförda autogireringar rapporteras under autogireringar i tabell 4?

Fakturautställarens betaltjänstleverantör rapporterar inskickade begäranden om autogirering, dvs. rapportören behöver inte ta i beaktande om transaktionen är genomförd eller avvisad.

På vilket sätt skiljer sig länderfördelningen under punkt b) i tabell 5 från länderfördelningen under punkterna a) och c)?

Den geografiska uppdelningen i tabell 5 avser det land där terminalerna är belägna. Under punkt 5 b) görs uppdelningen dessutom efter det land där kortet har utgetts i syfte att utreda i vilka länder de kort som används för betalningstransaktioner i Finland har utgetts.

Dessutom är syftet att i punkterna b)8 (POS-transaktioner i Finland med kort utgivna i utlandet) och c)13 (POS-transaktioner med finländska kort i utlandet) utreda MCC-koden som ger information om turisternas köpbeteende för Statistikcentralens inkvarteringsstatistik.

Ska MCC-koden rapporteras på aggregationsnivå eller kodnivå i tabell 5 (t.ex. flygbolagens koder sammanslagna)?

Rapportören behöver inte gruppera uppgifterna utan kan rapportera dem enligt branschkode (Merchant Category Classification).

Vem ska rapportera kontantuttag vid POS-terminaler under punkt 1 i tabell 5?

Kortutgivaren (issuer) ska rapportera dessa transaktioner.

Ska hemvisten för den utländska betaltjänstleverantören (acquirer) eller landet där transaktionen har gjorts rapporteras i länderfördelningen under punkt c) i tabell 5?

I tabell 5 C ska finländska utgivare (issuer) rapportera transaktioner som gjorts med kort utgivna av dem i utländska terminaler efter det land där transaktionen har gjorts (inte efter hemvisten för inlösaren av betalningstransaktionen).

Hur ska transaktioner i samband med utbetalning och återbetalning av lån rapporteras i betalningsstatistiken?

Utbetalning av lån på kontor

- Utbetalning av lån till tjänstemannens kassa visas inte för kunden och därför statistikförs det inte
- Bankernas provisioner som redovisats från kassa till konto i huvudbokföringen visas inte på kundens kontoutdrag och därför statistikförs de inte
- Inbetalning av lån från bankens kassa på kundens konto ska rapporteras under punkt 4 g) Enkla bokföringstransaktioner.

Kontantuttag och kontantutbetalning av kredit inkluderar flera transaktioner

- Kontantuttag av kredit: 1) överföring av lån till kundens konto på kontoret och sedan 2) kontantuttag från kontot → 1) överföring av lån till konto utgör en enkel bokföringstransaktion under punkt g) i tabell 4 oberoende av om den utförs av en

banktjänsteman eller automatiskt. 2) Kontanttransaktion i tabell 5 under punkt 17. Kontantuttag.

- Kontantutbetalning av kredit: 1) insättning av pengarna på kundens konto och 2) betalning från kontot till lånet → 1) insättning på punkt 18. kontantinsättning i tabell 5. 2) betalning av lån statistikförs beroende på tekniken i tabell 4 (kontoöverföring/betalningstjänst eller autogirering)

Hur ska man rapportera om landskoden är "okänd"?

För okända länder kan man använda koden XX

På vilken noggrannhetsnivå ska rapporteringen göras?

Rapporteringen görs med faktiska antal. Värden ska rapporteras med en euros noggrannhet.

Rapporteringstjänst

Kan rapporteringen göras via tjänsten OpusCapita som flera olika försändelser?

Rapporten kan inte skickas som flera separata försändelser, eftersom Finlands Bank då inte kan överblicka när alla delar har översänts. Rapporten ska skickas som en helhet.

Kan en del av uppgifterna rapporteras i form av en CSV-fil och en del av inputuppgifterna matas in manuellt i systemet?

Rapporteringen kan göras genom att sammanställa data som inmatats manuellt och CSV-rapportering. Detta ska emellertid göras så att data först rapporteras manuellt i systemet. Efter det ska man ladda ner redan inmatad data åt sig själv och foga den som en fortsättning på CSV-rapporten. Därefter skickas den sammanställda rapporten på nytt med hjälp av tjänsten.

Hur skickar man korrigerade siffror eller siffror som eventuellt saknas i statistikmaterialet?

Genom att skicka hela rapporten på nytt.

Hur ser man egna (rapportörens) tidigare rapporterade filer?

CSV-filen kan laddas ner i OpusCapitas rapporteringstjänst. I menyn till vänster under punkten "Ilmoitukset"(Meddelanden) finns länken "Lähetetyt"(Skickade). Här kan man ladda ner tidigare skickade rapporter åt sig själv i CSV-format.

När ska betalningsstatistiken senast inlämnas till Finlands Bank?

Statistiken ska inlämnas till Finlands Bank före utgången av februari det år som följer på rapporteringsåret. Uppgifterna för t.ex. rapporteringsåret 2015 ska inlämnas senast den 29 februari 2016.

Hur kan jag förnya mitt lösenord eller mitt användarnamn i OpusCapitas tjänst?

I ärenden som gäller problem vid inloggning och förnyande av användarbehörigheten lönar det sig att skicka e-post till adressen [information.fi\(at\)opuscapita.com](mailto:information.fi(at)opuscapita.com).

När är det möjligt att testa rapporteringen om betalningsstatistik (MATI-rapportering)?

Testmiljön kan användas året runt.

Ska hela året rapporteras, om verksamhetstillstånd beviljats mitt under ett år?

Uppgifter ska rapporteras från den tidpunkt när verksamhetstillståndet har trätt i kraft.

Förkortningar i betalningsstatistiken

CNP = Card Not Present-transaktion, dvs. en korttransaktion där betalningen görs utan att kortet är fysiskt närvarande. Exempelvis ett näthandelsinköp är en CNP-transaktion.

EMV = EMV (Europay, MasterCard, Visa) är en internationell standard för verifiering av kortbetalningar i affärer och självbetjäningautomater. Kortuppgifterna har sparats på ett chip istället för på en magnetremsa och kortinnehavaren identifierar sig med en personlig kod (PIN, Personal Identification Number).

EFTPOS (maskinella terminaler)= Terminaler i elektroniskt system för debitering av betalningar som tar emot betalningsuppgifterna elektroniskt och förmedlar betalningsuppgifter antingen online, varvid

betalningstillstånd/verifiering begärs i realtid, eller offline. Dessa omfattar även obemannade terminaler (t.ex. obemannade servicestationer).

KTO (Elektroniskt kontoutdrag) = Traditionellt elektroniskt kontoutdrag.

MCC (Merchant Classification Category) = Branschkod för

korttransaktionen/fördelning efter användningsställe som kategoriserar försäljaren efter bransch.

Syftet med termen OTC = Over the counter är att i betalningsstatistiken betona att kontantinsättnings- och kontantuttagstransaktioner (tabell 5) avser transaktioner som görs på kontor ("över disken").

NFC (Near Field Communication) = kontaktlös betalning med kort som utnyttjar dataöverföring i NFC-format för kontaktlös dataöverföring mellan betalkort eller betaldekaler och EMV-betalterminal (EFTPOS terminal).

POS = Terminal som möjliggör användning av betalkort på ett fysiskt (inte virtuellt) försäljningsställe. Uppgift om betalning erhålls antingen manuellt eller på verifikat eller elektroniskt, dvs. via ett system för elektronisk betalningsdebitering. Terminalerna i Finland är EFTPOS-terminaler.

POPS = Bankernas system för online-expressbetalningar och checkar. Via POPSsystemet förmedlas expressbetalningar och checkar (och bankväxlar) mellan finländska banker. POPS är ett traditionellt decentraliserat betalningssystem i realtid som baserar sig på bilateralt utbyte av uppgifter och som tillämpar de standarder för betalningsförmedling som avtalats i Finland.

SCT = SEPA Credit Transfer, kontoöverföring enligt SEPA-standard

SEPA = Single Euro Payments Area, gemensamt eurobetalningsområde inom vilket man använder grundläggande betaltjänster enligt en gemensam standard.

SDD = SEPA Direct Debit, autogirering enligt SEPA-standard.

SWIFT = Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication. Företag som tillhandahåller internationella tjänster för betalningsmeddelandestandarder och betalningskontakter som ägs av bankerna. SWIFT:s tjänster används i stor omfattning vid betalningsförmedlingen såväl internationellt som i Finland. SWIFT-adress (BIC, Bank Identifier Code) är en standardadress för bankerna. Varje bank har en egen unik adress. Adresserna används i den internationella betalningsförmedlingen mellan bankerna.

TUPAS = De finländska bankernas gemensamma verifieringstjänst. TUPASTjänsten är ett av Finansbranschens Centralförbund fastställt sätt att identifiera användare av nättjänster med bankernas nättjänstkoder.

XML elektroniskt kontoutdrag = elektroniskt kontoutdrag enligt den nya XMLstandard

Avsnittet Frågor & Svar kommer att kompletteras i likhet med rapporteringsanvisningen utifrån respons.